

EGYHÁZTÖRTÉNELEM TANSZÉK

WESLEY JÁNOS LELKÉSZKÉPZŐ FŐISKOLA

John Wesley Theological College

Theológus és Lelkész Szak

ÚJKORI EGYETEMES ÉS MAGYAR EGYHÁZTÖRTÉNELEM – MIKROHISTÓRIAI VÁZLATOK –

kollokviumi és tanulmányi (vizsga)irodalom

Tanegységi ETR-kód: WHNME205

Abbreviatúra: F = fakultatív (kutatási célokból is); KV = kötelezően választandó (az azonos indexszámúak között)

A tanegységi vizsga részei:

- a) A szorgalmi időszakban megvitattott órai témák alapvető ismerete;
- b) a kutatási munka előzetes benyújtása;
- c) a vizsgairodalom kötelező tételeinek ismerete; a 3. főpont két [F]-tétele tetszőleges nem [F]-tételekkel váltható ki.

1. KORSZAKÁTTEKINTÉS

Franzen, August: Kis egyháztörténet. Szeged: Agapé. 1998. 347-450.

2. A METODIZMUS TÖRTÉNETÉBŐL

2.1. Egyháztörténeti állomások a wesleyanizmus megértéséhez

- a 25 metodista hitcikkely: http://metodista.hu/metodist.php?page=1&subpage=2#_ftnref21
- a XXXIX anglikán hitcikkely:
http://wesley.hu/assets/uploads/2018/06/xxxix_anglikan_hitcikkely.pdf
- anglikanizmus
- anglikatolikusok
- arminianizmus, arminianusok (és Jacobus Arminius élete, teológiai nézetei)
- Branch-teória: http://en.wikipedia.org/wiki/Branch_theory
- Broad church
- contraremonstránsok (és Franciscus Gomarus élete, teológiai nézetei)
- dordrecht zsinat
- epizkopális egyház
- Great Awakening
- hernnhuti közösség
- High Church
- kálvinista metodizmus
- kongregacionalisták
- independensek
- Lambeth-konferencia [F]
- Low Church

EGYHÁZTÖRTÉNELEM TANSZÉK

WESLEY JÁNOS LELKÉSZKÉPZŐ FŐISKOLA

John Wesley Theological College

Theológus és Lelkész Szak

- megszentelődési mozgalom
- Oxford-mozgalom
- presbiteriánusok
- puritánok
- puseyizmus
- remonstránsok
- Thomas Cranmer működése

Segédletek: lásd a 4. pont alatt!

2.2. A magyarországi metodizmus legújabbkori történetéből (MME-MET)

A Magyarországi Metodista Egyház nyilatkozata (1999. június 4.). In: Az egyházunkban 1974-75-ben lezajlott eseményekről. Theologiai Szemle, (42.) 1999/5. 315-316.: http://wesley.hu/assets/uploads/2018/08/A_Magyarorszag_i_Metodista_Egyhaz_nyilatkozata_99_06_04.pdf

Dokumentumok a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség múltjából. Készült a MET állami elismerésének 25. évfordulója alkalmával. Összeállította: Majsai Tamás. Budapest, 2006. [F]:

http://wesley.hu/sites/default/files/fajlok/dokumentumok_a_met_multjabol_majsai_2006.pdf

Khaled A. László: A magyarországi metodizmus története 1920 és 1948 között – egy vallási alternatíva esélyei Trianontól a fordulat évéig. Disszertáció. Pécs, 2011. [F]

<http://www.idi.btk.pte.hu/dokumentumok/disszertaciok/khaledalaszlophd.pdf>

Lakatos Judit: Az állami egyházügyi politika hullámai a Magyarországi Metodista Egyház életében 1945 és 1956 között. In: Keskeny utak. Tanulmányok a Magyarországi Metodista Egyház történetéről. Budapest: Magyarországi Metodista Egyház (Szerk.: Lakatos Judit) 2005. 201-222.:

http://www.kisegyhazkutato.hu/dokumentumok/Egyhaztortenelmi_konyvek/Lakatos_Judit_Az_allami_egyhazpolitika_hullamai_a_Magyarorszag_i_Metodista_Egyhaz_eleteben.pdf

Lakatos Judit: A Magyarországi Metodista Egyház a Kádár-rendszerben 1956 és 1974 között. In: ibidem, 223-245.:

http://www.kisegyhazkutato.hu/dokumentumok/Egyhaztortenelmi_konyvek/Lakatos_Judit_A_Magyarorszag_i_Metodista_Egyhaz_Kadar_rendszerben_1956_es_1974_kozott.pdf

Majsai Tamás: A Belügyminisztérium, az Állami Egyházügyi Hivatal és a hierarchia „szent szövetsége” egy maroknyi metodista lázadó ellen. Fejezetek a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség protohistorikumából. (WJLF-előadások) Budapest: WJLF – Theológus és Lelkész Szak. 1999. [F]

Majsai Tamás: A német kulturális hemiszféra kontinentális metodizmusa és a fasizmus. (Metodizmus és államhatalom) Elhangzott: Budapest, 2000. szeptember 16. (Wesley napok) (WJLF-előadások 5.) Budapest: Wesley János Lelkészképző Főiskola. 2000. [F]:

http://wesley.hu/assets/uploads/2018/06/majsai_a_nemet_kulturalis_hemiszfera_wjlf-e_5_2000.pdf

Majsai Tamás: Bevezető gondolatok (tervezet) „A Magyarországi Metodista Egyház a fogság és szabadság dilemmájában. Az útkereséstől az egyházszakadás első állomásáig (1970-1974)” c., megjelenés előtt álló kötethez. =

http://wesley.hu/assets/uploads/2018/06/bevezeto_gondolatok_tervezet_mt_0.pdf

2.3. Kutatás

A "Békeharang" című metodista egyházi periodika repertóriumai feldolgozása egy folyamatban lévő és mellékelt (az 1912-1913-as évfolyamot felölelő) szakasz hiányzó annotációs és tárgyszavas részeinek kiegészítésével, illetve a már elvégzett munka

EGYHÁZTÖRTÉNELEM TANSZÉK

WESLEY JÁNOS LEKÉSZKÉPZŐ FŐISKOLA

John Wesley Theological College

Theológus és Lelkész Szak

szembetűnő téves adatainak korrigálásával. *Feldolgozás szempontjai*: a megkezdett munka szempontjai szerint: szerző / írás címe / évfolyam-szám / év / közlésszám / oldalszám(ok).
Forráskiindulás: <http://kisegyhazkutato.hu/dokumentumok/Bekeharang/1912/1912jan.pdf> (a további dokumentumok a hónapok és a köv. évszám folyamatos beírásával érhetőek el).

3. DIKTATÚRÁK KOMPARATISZTIKÁJA (incl. Soá és singularitás)

A holokauszt ideológiája és egyedülálló volta. In: Kézikönyv a holokausztról tanárok és tanulók számára. (A kötetet összeállította: Lóránd Ferenc és Tiszóczy Tamás.) Budapest: Országos Közoktatási Intézet. 2004. [A továbbiakban: Kézikönyv a holokausztról...] 27-38.: <https://www.ofi.hu/szovegyujtemeny-holokauszt-tortenetek-feldolgozasahoz>

Bauer, Yehuda: Definíálható-e a Holocaust? Valóság, 1987. 11. sz. 70-81. [F]

Bibó István: Zsidókérdés Magyarországon 1944 után. *Olvasandó az „Érvek a felelősségvállalás ellen” és a „Felelőség és felelősségvállalás” c. fejezetek.* In: Bibó István összegyűjtött munkái, 2. (Sajtó alá rendezte: Kemény István és Sárközi Mátyás.) Bern: Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem (EPMSz). 1982. 391-504/udapest, 1986. II. k., 655-656/410-417.: <http://mek.niif.hu/02000/02043/html/362.html>

Deák István: A felfoghatatlan Holocaust. In: BUKSZ, (2.) 1990/2. 205-215.:

http://wesley.hu/sites/default/files/fajlok/deak_istvan_a_felfoghatatlan_holocaust_buksz_90_2_205-215.pdf

Fekete György: Érvek a fasizmus/nácizmus és az államszocializmus nem azonosságának tétele mellett. (Hozzáírás Tökéczki László „Az antifasizmus álságos küzdelme” c. írásához. 2008. január 21.): <http://regi.sofar.hu/hu/node/100343#comment-5594>

Fekete György: Trianonnak nem ellenpárja a holokauszt! (Megjegyzések a Bánkító Fesztivál csoportanalitikus programjához.) In: Gépnarancs, 2015. június 16. [F]:

<http://gepnarancs.hu/2015/06/trianonnak-nem-ellenparja-a-holokauszt/>

Hová tegyük Auschwitzot? In: Metazin, 2006. június 14.:

<https://www.metazin.hu/index.php/item/542-542>

Karsai László: Holocaust: egyediség, tények, hazugságok. In: ÉS, (45.) 2001/14. (IV. 6.)

[F] = <http://www.es.hu/index.php?view=doc:2884>

Katz, Jakov: Antiszemitizmus – korokon át. In: A modern antiszemitizmus. (Szerk.: Kovács András.) Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó. 1999. 141-151. [F]

➤ [„Jakov Katz az ókori és a keresztény antiszemitizmus különbségeiről”] In: ibidem, 145-146. Idézi: Kézikönyv a holokausztról..., 19-20.: <https://www.ofi.hu/szovegyujtemeny-holokauszt-tortenetek-feldolgozasahoz>

Kershaw, Ian – Lewin, Moshe: Sztálinizmus és nácizmus. Diktatúrák összehasonlítása.

Szukits Könyvkiadó. 2005. [F]

Krausz Tamás: GULAG és Auschwitz, avagy az összehasonlító elemzés értelme és funkciója. In: Eszmélet, (12.) 45. sz. (= 2000. tavasz.) 101-121.:

http://epa.oszk.hu/01700/01739/00030/eszmelet_EPA01739_45.item462.htm

Majsai Tamás: A Soá szingularitása, avagy a saruk leoldása. In: = Uő.: Crucifixus sub Pontio Pilato. Egybehordott írások a zsidó-keresztény kapcsolatok tárgyköréből. Budapest: Wesley János Lelkészképző Főiskola. Theológus és Lelkész Szak. WJLF – Ökumenika Tanszéki Kiadványok 7.) 2009. 91-96.:

http://wesley.hu/sites/default/files/fajlok/majsai_a_soa_singularitasa_avagy_a_saruk_leoldasa.pdf

Tück, Jan-Heiner: Megbocsátani a megbocsáthatatlant? Jankélévitch, Derrida és a minden remény ellenére élő remény. In: Vigilia, (69.) 2004/8. 583-594. [F] =

<http://vigilia.hu/regihonlap/2004/8/tuck.htm>

EGYHÁZTÖRTÉNELEM TANSZÉK

WESLEY JÁNOS LELKÉSZKÉPZŐ FŐISKOLA

John Wesley Theological College

Theológus és Lelkész Szak

LEXIKONOK, KÉZIKÖNYVEK, MONOGRÁFIÁK, RÉSZIRODALOM_mint tanulmányi segédrodalom

Heussi, Karl: Az egyháztörténet kézikönyve. [Pl.:] Budapest: Osiris Kiadó – Teológiai Irodalmi Egyesület. (Osiris kézikönyvek) 2000.

Magyar katolikus Lexikon: <http://lexikon.katolikus.hu>

Metodizmus. (Szerző: *Balogh Margit*) In: Magyarország a XX. sz.-ban. II. kötet. Természeti környezet, népesség és társadalom, egyházak és felekezetek, gazdaság. Főszerkesztő:

Kollega Tarsoly István. Szekszárd: Babits Kiadó. 1997. 320-326/321, 324; 380-385/381, 383sq; 45-439/435, 438sq; 455-459/455, 457. [F]

<http://mek.niif.hu/02100/02185/html/244.html>

<http://mek.niif.hu/02100/02185/html/257.html>

<http://mek.niif.hu/02100/02185/html/279.html>

<http://mek.niif.hu/02100/02185/html/288.html>

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség. (Szerző: *Balogh Margit*) In: Magyarország a XX. sz.-ban. II. kötet. Természeti környezet, népesség és társadalom, egyházak és felekezetek, gazdaság. Főszerkesztő: Kollega Tarsoly István. Szekszárd: Babits Kiadó. 1997. 438-439., 457.

<http://mek.niif.hu/02100/02185/html/279.html>

<http://mek.niif.hu/02100/02185/html/288.html>

Világvallások. A-Zs. (Szerk.: Görföl Tibor – Máté-Tóth András.) Budapest: Akadémiai Kiadó. ([Sorozatcím:] Akadémiai lexikonok.) 2009.